

2. september 2026

I medfør af § 37, stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut, fremsættes følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Hvilke strategiske og økonomiske interesser vurderer Naalakkersuisut, at EU har i Kalaallit Nunaat i forbindelse med den foreslåede finansiering på 530 mio. euro for perioden 2028–2034?
2. Er der direkte eller indirekte knyttet aftaler, forventninger eller betingelser til EU-finansieringen vedrørende adgang til kritiske råstoffer, energi, infrastruktur eller andre strategiske områder i Kalaallit Nunaat?
3. Hvordan vil Naalakkersuisut sikre, at Kalaallit Nunaat bevarer reel økonomisk og beslutningsmæssig kontrol over strategiske råstofprojekter, når udenlandske investorer eller långivere finansierer væsentlige dele af projekterne?
4. Har Naalakkersuisut et samlet overblik over ejerskab, finansiering, gæld, ledelsesrettigheder og aftageraftaler i de grønlandske råstofprojekter, som EU betragter som strategiske?
5. Hvilke konkrete krav vil Naalakkersuisut stille for at sikre, at en væsentlig del af værdiskabelsen fra grønlandske råstoffer forbliver i Kalaallit Nunaat gennem arbejdspladser, lokale virksomheder, kompetencer, ledelse og forarbejdning?
6. Har Naalakkersuisut undersøgt erfaringerne fra Ny Kaledonien, herunder Koniambo-projektet, med henblik på at undgå, at formelt lokalt ejerskab kombineres med økonomisk afhængighed og faktisk kontrol fra udenlandske aktører?
7. Vil Naalakkersuisut udarbejde en samlet strategi for grønlandsk økonomisk kontrol og værdiskabelse inden for kritiske råstoffer, inden det udvidede samarbejde med EU for perioden 2028–2034 træder i kraft?

(Medlem af Inatsisartut Jens Nap̃tôK', Naleraq)

Begrundelse:

Europa-Kommissionen har foreslået at øge finansieringen til Kalaallit Nunaat fra 225 mio. euro i perioden 2021–2027 til 530 mio. euro i perioden 2028–2034. Kommissionen har blandt andet sat den foreslåede forhøjelse i forbindelse med Kalaallit Nunaats voksende geostrategiske betydning i Arktis.¹

Samtidig har EU og Naalakkersuisut indgået et strategisk partnerskab om bæredygtige råstofværdikæder. Her beskrives Kalaallit Nunaat blandt andet som en fremtidig leverandør

¹ Europa-Kommissionen, *International Partnerships – Greenland*, om finansieringen 2021–2027 og forslaget for 2028–2034.

af kritiske råstoffer til EU, og samarbejdet omfatter efterforskning, udvinding, forarbejdning, raffinering, investeringer og integration af værdikæder.²

EU har desuden udpeget Greenland Graphite/Norgraph som et strategisk projekt under EU's Critical Raw Materials Act. I samme EU-beslutning er CaledoNi-projektet i Ny Kaledonien udpeget som strategisk nikkelprojekt.³

Erfaringerne fra Ny Kaledonien bør derfor undersøges nøje. I Koniambo-projektet ejede den lokale part SMSP 51 %, mens Glencore ejede 49 %. Glencore angav imidlertid selv i sit investormateriale sin økonomiske interesse i projektet til omkring 85–90 %. Glencore har desuden i selskabsdokumenter beskrevet, hvordan finansierings- og kontraktforhold gav selskabet kontrol over centrale aktiviteter.⁴

Da Glencore senere besluttede ikke længere at finansiere den fortsatte drift, blev Koniambo-projektet sat i bero. Erfaringen viser, at et lokalt flertalsejerskab på papiret ikke nødvendigvis er det samme som reel økonomisk og beslutningsmæssig kontrol.

Kalaallit Nunaat har betydelige naturressourcer, som kan få stor strategisk betydning for EU og andre internationale aktører. Et tættere samarbejde kan skabe store muligheder for vores land, men det er afgørende, at udviklingen sker på vilkår, hvor langsigtet værdiskabelse, kompetencer og økonomisk kontrol forbliver i Kalaallit Nunaat.

Formålet med spørgsmålene er derfor at få klarlagt, hvordan Naalakkersuisut vil sikre, at Kalaallit Nunaat ikke alene bliver leverandør af råstoffer, mens den største økonomiske og industrielle værdiskabelse samt den reelle kontrol placeres uden for landet.

Spørgsmålene kræves skriftligt besvaret indenfor ti (10) arbejdsdage. I tvivlsspørgsmål omkring oversættelsen skal der tages udgangspunkt i den grønlandsksproget version.

² *Memorandum of Understanding between the European Union and Greenland on a strategic partnership on sustainable raw materials value chains, 2023.*

³ Europa-Kommissionens afgørelse (EU) 2025/1174 om strategiske projekter i tredjelande og oversøiske lande og territorier under Critical Raw Materials Act.

⁴ Glencore, *Investor Day 2013* samt Glencores selskabs- og finansieringsdokumentation vedrørende Koniambo Nickel.